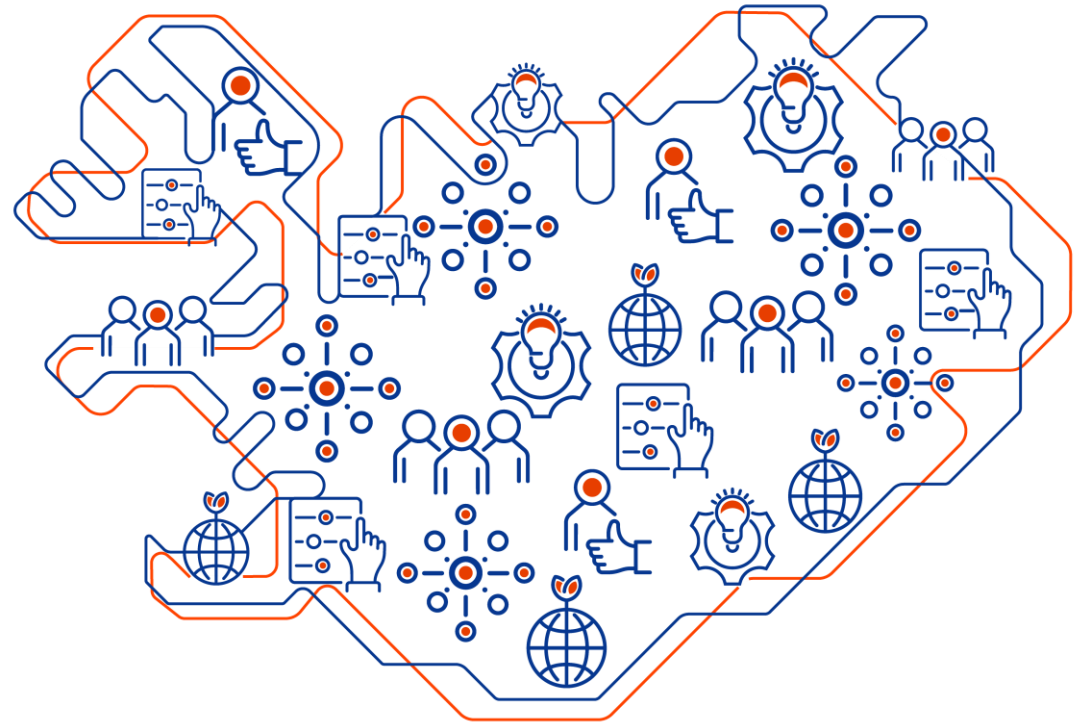

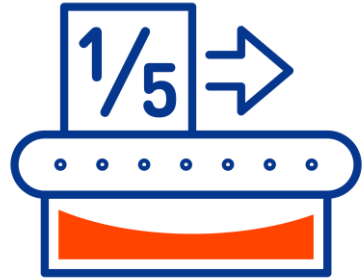
Lõõping

4. mars 2021

Íslenskur iðnaður er fjölbreyttur

Nauðsynleg undirstaða velmegunar

Iðnaður skapar fimmtung landsframléiðslunnar

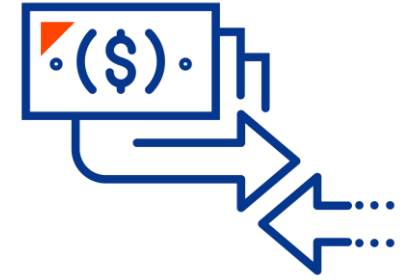
Einn af hverjum fimm starfar í iðnaði

Iðnaður stendur að baki þriðjungi hagvaxtarins

Iðnaður skapar 33% af veltu fyrirtækja

Iðnaður skapar 30% gjaldeyristekna

Samtök iðnaðarins – stjórn

Fjölbreyttur hópur úr atvinnulífinu

Árni Sigurjónsson
Formaður

 Marel

Sigurður R. Ragnarsson
Varaformaður

 ÍAV

Guðrún Halla Finnsdóttir
Ritari

 Norðurál hf.

Arna Arnardóttir

 Gullsmiður

Ágúst Þór Pétursson

 Mannvit hf.

Egill Jónsson

 Össur hf.

Magnús Hilmar Helgason

 Launafi ehf.

Margrét Ormslev Ásgeirsdóttir

 CRI

Varamaður
Steinþór Jónsson

 Björnsbakarí

Vignir Steinþór Halldórsson

 MótX

Valgerður Hrunn Skúladóttir

 Sensa ehf.

Samtök iðnaðarins – starfsfólk

Sigurður Hannesson
Framkvæmdastjóri

Björg Ásta Þórðardóttir
Yfirlögfræðingur

Steinunn Pálmadóttir
Lögfræðingur

Jóhanna Klara Stefánsdóttir
Sviðsstjóri mannvirkjasviðs

Kristján Daníel Sigurbergsson
Viðskiptastjóri á mannvirkjasviði

Eyrún Arnarsdóttir
Viðskiptastjóri á mannvirkjasviði

Ingólfur Bender
Aðalhafgræðingur

Úlfar Biering Valsson
Hagfræðingur

Margrét Kristín Sigurðardóttir
Almannatengsla og samskiptastjóri

Sigríður Mogensen
Sviðsstjóri hugverkasviðs

Edda Björk Ragnarsdóttir
Viðskiptastjóri á hugverkasviði

Friðrik Á. Ólafsson
Viðskiptastjóri á byggingariðnaðar-
og mannvirkjasviði

Berglind Guðjónsdóttir
Skrifstofuumsjón

Gunnar Sigurðarson
Viðskiptastjóri á framleiðslusviði

Lárus M. K. Ólafsson
Viðskiptastjóri á framleiðslusviði

Jóhanna Vigdís Arnardóttir
Verkefnastjóri í menntamálum

Nanna Elísa Jakobsdóttir
Viðskiptastjóri á hugverkasviði

Málefнасvið samtakanna

Undirstöður öflugs atvinnulífs – iðnaður í fremstu röð

Framleiðni

Menntun

Nýsköpun

Starfsumhverfi

Innviðir

Orka og umhverfi

Ímynd

Umfangsmikil stefnumótun innan málefna sviða

Afrakstur síðastliðinna ára

Stefna SI 2019-2021

Heildstæð stefna um öflugri iðnað á Íslandi

Stjórn Samtaka iðnaðarins samþykkti stefnu samtakanna 2019–2021 á fundi sínum á Siglufirði í júní 2019.

Stefnumótunin hófst í Húsafelli í september 2018 þar sem stjórn SI, félagsmenn og starfsmenn komu saman. Stefnan miðar að því að efla íslenskan iðnað og auka samkeppnishæfni hans. Stefnan byggir á sex stoðum sem eru menntun, innviðir, nýsköpun, starfsumhverfi, umhverfis- og orkumál og ímynd. Með umbótum á þessum sviðum má auka samkeppnishæfni Íslands sem eykur verðmætasköpun og þar af leiðandi lífsgæði landsmanna. Þannig verður Ísland í fremstu röð.

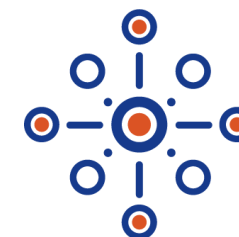
Menntun

Nýsköpun

Starfsumhverfi

Innviðir

Orka og umhverfi

Ímynd

Áherslur 2020: Nýsköpun

Samtök iðnaðarins efndu til árs nýsköpunar 2020

Ár nýsköpunar

Samtök iðnaðarins efndu til árs nýsköpunar 2020 en með ári nýsköpunar vildu SI hvetja til nýsköpunar og þess að hugvitið verði virkjað í meira mæli til þess að drífa vöxt framtíðar.

Með því að styðja við umgjörð og hvata til nýsköpunar í nýjum og rótgrónum fyrirtækjum telja samtökin að samkeppnishæfni Íslands verði eflid til framtíðar.

Á árinu voru fjölmargir viðburðir þar sem fjallað var um nýsköpun frá ýmsum hliðum, út frá helstu greinum og frá helstu áskorunum sem við blasa.

Tímarit SI – Nýsköpun

Á árinu gáfu Samtök iðnaðarins út 128 síðna tímarit um nýsköpun. Í tímaritinu, sem kom út 17. júní, er horft á nýsköpun út frá fjölmörgum sjónarhornum þar sem skyggst er inn í ótal greinar íslensks iðnaðar og dregnar fram fjölbreyttar hliðar nýsköpunar.

Sér í lagi er dregið fram að nýsköpun á sér stað í öllum greinum og í stórum fyrirtækjum sem smáum og greina félagsmenn Samtaka iðnaðarins frá sinni sýn á nýsköpun.

Í tímaritinu kemur fram að fram til ársins 2050 þurfi að skapa 60 þúsund ný störf.

Myndband SI

Í lok árs nýsköpunar gáfu SI út myndband, Gerum Ísland að nýsköpunarlandi, þar sem dregnar voru saman helstu áherslur samtakanna.

Í myndbandinu var hvatt til þess að nýsköpun verði eflid á öllum sviðum atvinnulífsins.

Forseti Íslands, Guðni Th. Jóhannesson var viðstaddur frumsýningu á myndbandinu á rafrænum viðburði.

Úthlutun úr framfarasjóði

Framfarasjóður SI úthlutaði 26 milljónum króna í styrki á árinu 2020

Framfarasjóður SI

Framfarasjóður SI veitti fjórum verkefnum styrki að upphæð 26,3 m.kr.

Við val á verkefnum fjórum sem hlutu styrki er horft til þess að þau efli menntun í iðn-, verk- og tækninámi, að um sé að ræða nýsköpun sem styrki framróun í iðnaði og að þau leiði til framleiðniaukningar.

Með vali á þessum fjórum verkefnum sem hljóta styrki endurspeglast áherslur SI.

Sjóðurinn var stofnaður árið 2016 í þeim tilgangi að skapa farveg sem styður við og þróar framfaramál tengd iðnaði.

Sjóðnum bárust alls 13 umsóknir.

Verkefnin fjögur sem hlutu styrki:

Málmur – samtök fyrirtækja í málm- og skipaiðnaði og iðnú hlutu 14 milljóna króna styrk til þess að gefa út námsefni í málm tengdum iðngreinum í framhaldsskólum.

Mannvirki – félag verktaka, FRV og Samtök arkitektastofa hlutu styrk að fjárhæð 5 milljónir króna til að þróa samræmda aðferðafræði vegna kostnaðaráætlana í mannvirkjagerð.

Ásgarður ráðgjöf hlaut styrk að fjárhæð 6,5 milljónir króna til að þróa leiðbeiningar og viðmið vegna nýsköpunarkennslu grunnskólanemenda með áherslu á að tengja list- og verkgreinar markmiðum grunnskóla undir yfirskriftinni Nýsköpunarskólinn.

Félag íslenskra gullsmiða hlaut styrk að fjárhæð 800 þúsund krónur til að skrásetja verkferla á gullsmíðaverkstæði. Verkefnið varðar heila grein og stuðlar að aukinni framleiðni.

Heimsfaraldur – COVID-19

Samtökin hvöttu stjórnvöld til að beita ríkisfjármálum og peningamálum til að örva hagkerfið

COVID-19

Samtök iðnaðarins hvöttu stjórnvöld til að nýta þau tækifæri sem góð staða ríkissjóðs gaf til að beita ríkisfjármálunum af fullum þunga til að **verja lífskjör almennings** og gera fyrirtækjum kleift að veita viðspyrnu fyrir **nýtt hagvaxtarskeið**.

Lágar skuldir ríkissjóðs gerðu það að verkum að Ísland var í mun betri stöðu en mörg önnur ríki til að mæta efnahagslegum áhrifum COVID-19 og þeirri niðursveiflu sem var byrjuð áður en veiran fór að dreifa sér um heimsbyggðina.

Félagsmenn

Þegar kórónuveiran skall á þurftu Samtök iðnaðarins að laga sig að breyttu landslagi hvað varðar samskipti við aðildarfyrirtæki.

Bein tengsl við félagsmenn voru **ræktuð enn frekar**, meðal annars með símtölum við stóran hluta þeirra, til viðbótar við reglubundin samskipti.

Þá var sett upp sérstakt vefsvæði á vef SI þar sem safnað er saman öllum helstu upplýsingum sem tengjast COVID-19 og geta nýst félagsmönnum.

Félagsgjöld

Stjórn Samtaka iðnaðarins ákvað að veita **afslátt** af félagsgjöldum í ljósi COVID-19 og koma þannig til móts við félagsmenn á erfiðum tímum.

Afslátturinn nam einum gjalddaga ársins eða einum sjötta af félagsgjöldum. Þá var talsverðum fjármunum varið aukalega í markaðsmál, einkum til átaksins **Íslenskt – láttu það ganga** sem tengist verkefninu **Íslenskt – gjörið svo vel**.

Mannvirkjasvið

Mannvirkjaráð SI

Í ráðinu eru fulltrúar allra starfandi fagfélaga á sviðinu auk stjórnarmanna SI sem starfa í mannvirkja- og byggingariðnaði.

Umhverfi byggingarmála

Á árinu átti sér stað umfangsmikil vinna við breytingar á mörgum af undirstöðum greinarinnar, regluverki, stjórnsýslu, nýsköpun, umhverfismálum o.fl. Ljóst er að umhverfi byggingarmála er að taka breytingum til hins betra. Breytingarnar hafa verið lengi í vinnslu og byggja á tillögum sem Byggingarvettvangurinn lagði fram á sínum tíma eftir samráðið félagsmenn SI.

Öflug starfsemi á sviðinu

Öflugt starf átti sér stað innan félaga á mannvirkjasviði SI og hafa þau unnið að fjölmörgum málefnum, fundað með erlendum systursamtökum og staðið fyrir fjölda viðburða á árinu þrátt fyrir miklar samkomutakmarkanir.

Málaferli hófust á árinu varðandi innviðagjöld

Reykjavíkurborgar í héraðsdómi auk þess sem kvörtun var send til úrskurðarnefndar útboðsmála vegna ákvörðunar Reykjavíkurborgar um að bjóða ekki út viðhald og LED-væðingu á götulýsingu borgarinnar.

Innan Meistaradeildar SI, MSI, eru öll meistarafélög í byggingariðnaði. Málefnið eru margvísleg en lög um mannvirki og byggingarreglugerð eru fyrirferðamest. Samtök iðnaðarins, í samstarfi við Meistaradeild SI, opnuðu nýja vefsíðu, meistarinn.is, þar sem neytendur geta leitað að meisturum.

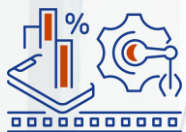
Íbúðatalning SI

Niðurstöður talninga SI á íbúðarhúsnæði í byggingu voru birtar tvisvar á árinu. Frá árinu 2007 hefur starfmaður sviðsins farið um og talið íbúðir í byggingu. Fyrstu þrjú árin var farið einu sinni á ári um höfuðborgarsvæðið en frá árinu 2010 hefur verið talið tvisvar á ári. Nýjustu talningar benda til þess að skortur verði á húsnæði til 2023 ef ekkert verður að gert.

Mannauður og menntamál

Á árinu var áfram unnið að málefnum er varða menntun og skort á faglærðu fólki í greininni.

Rík áhersla var lögð á óviðunandi eftirlit opinberra aðila með brotum á iðnlöggjöfni á vegum meistaradeildar SI. Félag ráðgjafarverkfræðinga hefur einnig lagt áherslu á að berjast gegn innhýsingu opinberra aðila á sérfræðingum í greininni með það að leiðarljósi að auka verðmætasköpun í atvinnulífinu.

Hugverkasvið

Hugverkaráð Samtaka iðnaðarins

Ráðið leiðir málefnavinnu hugverkaiðnaðar en í ráðinu sitja fulltrúar starfsgreinahópa og er markmið Hugverkaráðs að efla samkeppnishæfni hugverka og hátækniyfirtækja á Íslandi.

Árið var ár uppskeru fyrir Hugverkaráð og hugverkaiðnað en mörg af stærstu áherslumálum náðust í gegn á árinu.

Samtök gagnavera

DCI leggja áherslu á að efla samkeppnishæfni gagnaversiðnaðar á Íslandi. Raforkumál og efling gagnatenginga við útlönd eru ofarlega á baugi hjá DCI.

Á árinu var unnið að nýrri stefnu í markaðssetningu fyrir gagnaversiðnaðinn í samvinnu við Íslandsstofu. DCI fagnaði jákvæðum skrefum í átt að bættri umgjörð raforkumarkaðar á árinu og áformum stjórnvalda um að leggja nýjanfjarskiptasæstreng til Írlands.

Samtök fyrirtækja í líf- og heilbrigðistækni

SLH hafa lagt áherslu á öfluga umgjörð fyrirtækja í rannsóknnum og þróun, að efla samstarf við hagsmunaaðila á heilbrigðissviðinu og samstarf á milli fyrirtækja í líf- og heilbrigðistækni. Sérstök áhersla hefur verið lögð á innleiðingu nýrrar löggjafar um lækningatæki og samstarf hins opinbera við fyrirtæki í líf- og heilbrigðistækni við innleiðinguna.

Samband íslenskra kvikmyndaframleiðenda

SÍK átti virka aðkomu að nýrri kvikmyndastefnu sem kom út á árinu. SÍK leggur áherslu á að efla ímynd kvikmynda- og sjónvarpsiðnaðar á Íslandi og að standa vörð um löggjöf um endurgreiðslur á framleiðslukostnaði kvikmyndaog sjónvarpsefnis. SÍK hefur meðal annars lagt fram tillögur að hækkun á endurgreiðsluhlutfalli vegna kvikmyndagerðar með það að markmiði að laða stærri framleiðsluverkefni til landsins.

Samtök sprotafyrirtækja

SSP vinna að hagsmuna og stefnumálum sprotafyrirtækja.

SSP fögnuðu því á árinu að skattahvatar voru eflir, og framlög til Tækniþróunarsjóðs og Nýsköpunarsjóðs námsmanna voru aukin ásamt því að Kría, nýr hvatasjóður, leit dagsins ljós.

Samtök leikjaframleiðenda

IGI fór í stefnumótun í janúar sem markaði starfsárið. IGI kom á fót nýrri vefsíðu á árinu ásamt því að uppfæra hagtölur tölvuleikjaiðnaðar.

IGI próaði áfram hugmyndir um þáttaseríu um íslenskan leikjaiðnað sem stefnt er að framleiðslu á árið 2021. Félagsmönnum IGI hélt áfram að fjölga. Samstarf við Íslandsstofu varðandi markaðssetningu og ímynd tölvuleikjaiðnaðar jókst á árinu.

Samtök upplýsingatæknifyrirtækja

SUT og SI gáfu út ítarlega greiningu á árinu um ónýtt tækifæri í upplýsinga- og fjarskiptatækniiðnaði á Íslandi þar sem kom fram að mikil tækifæri væru í því að efla greinina og skapa hér á landi verðmæti í upplýsingatækniiðnaði til jafns við það sem gengur og gerist í Evrópu.

Framleiðslusvið

Framleiðsluráð SI

Ráðið leiðir málefnavinnu sviðsins. Áherslumál eru að auka vægi framleiðslugreina í þjóðfélagslegri umræðu, vekja athygli á gæðum íslenskrar framleiðslu, nýsköpun í framleiðslufyrirtækjum, umhverfis- og loftslagsmál framleiðslufyrirtækja, skilvirkara eftirliti opinberra aðila og að greina skatta- og gjaldaumhverfi framleiðslufyrirtækja.

Framleiðsluþing 2020

Framleiðslusvið stóð fyrir Framleiðsluþingi SI í febrúar. Áhersla og yfirskrift þingsins voru áskoranir sem framleiðslufyrirtæki standa frammi fyrir. Horft var sérstaklega til tækifæra í nýsköpun í umhverfis- og loftslagsmálum og að ný hugsun og tækni geti ráðið úrslitum um framtíðarvöxt framleiðsluiðnaðar á Íslandi.

Úrgangs- og endurvinnslumál

Óhætt er að segja að vakning hafi orðið um mikilvægi þessa málaflokks og til marks um slíkt má nefna að tvö fyrirtæki á framleiðslusviði sem bæði huga að úrgangs- og endurvinnslumálum hlutu verðlaun á Umhverfisdegi atvinnulífsins, þ.e. Terra var valið umhverfisfyrirtæki ársins og viðurkenningu fyrir framtak ársins á sviði umhverfismála hlutu Netpartar.

Ecotrophelia

SI standa að baki nýsköpunarkeppninni Ecotrophelia sem er keppni háskólanema í þróun matvæla og drykkja. Frosti skyr, lið úr matvæla- og næringarfræðideild Háskóla Íslands, tók þátt fyrir Íslands hönd í Evrópukeppninni sem var haldin með rafrænum hætti. Frostþurrkaða skyrið frá Frosta skyr lenti í þriðja sæti Evrópukeppninnar og er það besti árangur Íslands í keppninni frá upphafi.

Matvælastefna

Stjórnvöld kynntu í lok árs Matvælastefnu fyrir Ísland til ársins 2030 sem ætlað er að vera leiðbeinandi við ákvarðanatöku til að stuðla að aukinni verðmætasköpun, tryggja matvæla- og fæðuöryggi og sjálfbærni. Endurspeglar þetta áherslur sem SI lögðu fram í verkefnastjórn um mótun stefnunnar.

Umhverfis- og loftslagsmál

SUT og SI gáfu út ítarlega greiningu á árinu um ónýtt tækifæri í upplýsinga- og fjarskiptatækniðnaði á Íslandi þar sem kom fram að mikil tækifæri væru í því að efla greinina og skapa hér á landi verðmæti í upplýsingatækniðnaði til jafns við það sem gengur og gerist í Evrópu.

Menntun og mannauður

Helstu verkefni og áherslur árið 2020

Fjölmargir samstarfsaðilar í menntamálum

Fyrirtæki, grunnskólar, framhaldsskólar, atvinnuþróunarfélög, hagsmunasamtök

SAMBAND ÍSLENSKRA SVEITARFÉLAGA

Tækniskólinn
skóli atvinnulífsins

HÁSKÓLALESTIN >>>

Nýsköpunarmiðstöð
Íslands

IDAN
fræðslusetur

m MENNTAMÁLASTOFNUN

MENNTA- OG
MENNINGARMÁLARÁÐUNEYTIÐ

Bein aðkoma að menntastofnunum

Þannig höfum við áhrif

Menntastefnu fylgt eftir síðustu ár

Nokkur dæmi um samstarfsverkefni sem falla að menntastefnu SI

Iðnmenntun

- Rafrænar ferilbækur
- Nema hvað
- Ímyndarherferðin „kvennastarf.is“
- 2020 blaðaútgáfa í samstarfi við starfsmenntaskóla
- Framaprófið – áhugasviðskönnun
- Íslandsmótið í verk- og iðngreinum
- Þátttaka í starfamessum
- GERT verkefnið
- Fagháskólanám
- Félag fagkvenna

Nýsköpun og hugvit

- Nýsköpunarkeppni grunnskólanna
- Team spark
- Skólar og tækni - www.skolarogtaekni.is
- Fyrirtækjaheimsóknir og kynningar í skólum
- Microbit verkefnið – forritanlegar smátölvur
- Stelpur og tækni

SI hvetja til iðn-, verk- og tæknimenntunar

Menntakerfið leiði saman færni mannauðsins og þarfir atvinnulífsins

#FyrirMig

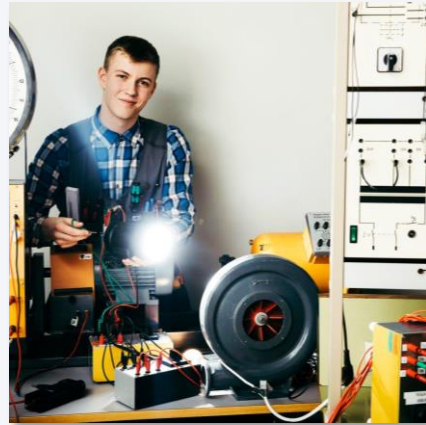
SI leggja áherslu á verkefni sem hvetja til iðn-, verk- og tæknimenntunar og ber þar hæst samstarfsverkefni sem gengur undir nafninu #FyrirMig, en samkomulag var undirritað milli menntamálaráðuneytisins, SI og sambands íslenskra sveitarfélaga í febrúar um markvissar aðgerðir í samráði við atvinnulífið, skólasamfélagið og sveitarfélögin í þeim tilgangi að fjölga starfs og tæknumenntuðum á vinnumarkaði.

Samkomulagið felur í sér 6 markmið:

1. Auka áhuga á starfs- og tækninámi í grunnskólum
2. Styrkja námsráðgjöf og almenna náms- og starfsfræðslu í grunnskólum
3. Bæta aðgengi að starfs- og tæknimenntun á landsbyggðinni
4. Rýna skipulag starfsnáms, vinnustaðanáms og tækifæri til úbóta
5. Bæta aðgengi fólks með starfs- og tæknimenntun að háskólum
6. Kynna betur fjölbreytta starfsmöguleika að námi loknu

2021: Ný reglugerð um vinnustaðanám

Markmiðið að draga úr brotthvarfi nemenda í iðnnámi

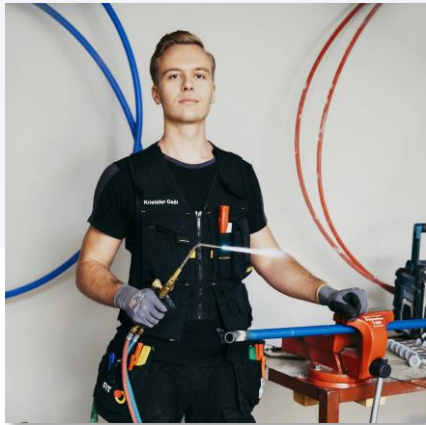

Ný reglugerð um vinnustaðanám

Í drögum að nýrri reglugerð um vinnustaðanám sem SI hefur unnið að í samvinnu við menntamálaráðuneytið eru nú tilgreindar tvær leiðir í vinnustaðanámi.

- **Iðnmeistaraleið**, sem byggir á núverandi samningsleið
- **Skólaleið**, sem er ný, en með henni er hægt að grípa til ráðstafana ef nemandi kemst ekki á hefðbundinn iðnmeistarasamning

Með þessum breytingum er gert ráð fyrir að talsvert dragi úr brotthvarfi nemenda og eru bundnar vonir við að samstarf atvinnulífs og skóla eflist.

Samtökin veita styrki til iðnnáms

Þriðja styrkveitingin í samstarfi við Kviku banka

Hvatningarsjóður Kviku
óskar styrkþegum til hamingju með úthlutadan styrk á árinu.

Vilborg Lilja Bragadóttir Klæðubúður og búningagerð við Bournemouth háskóla	Axel Guðmundur Arason Grunnskólakennsla eldri barna við Háskóla Íslands	Heba Lind Halldórsdóttir Húsgagnasmíði og húsgagnabólurun við Tækniskóla Íslands	Ellen Alfa Högnadóttir Grunnskólakennsla við Háskóla Íslands	Ásgrímur Þór Kjartansson C stig veitjónar við Tækniskóla Íslands	Jóhanna María Bjarnadóttir Grunnskólakennsla yngri barna við Háskóla Íslands
Gunnar Möller Frambaldskólakennsla við Háskóla Íslands	Diana Rós Brynjúsdóttir B stig skipstjórnar við Tækniskóla Íslands	Sighór Arni Heimisson Húsmíði við Verkefnastólum á Akureyri	Hafalía Shizuka Iura Grunnskólakennsla eldri barna við Háskóla Íslands	Gerdur Björg Harðardóttir B stig veitjónar við Verkefnastólum á Akureyri	Albert Ingi Lárusson Pípulagningar við Tækniskóla Íslands

KVÍKA

Hvatningarstyrkir til ungs fólks í iðn- og kennaranámi

Fyrir skólaárið 2020-2021 hlutu sjö iðnnemar og fimm kennaranemar styrki úr hvatningarsjóði Kviku samtals að fjárhæð 10 milljónum króna.

ÞAÐ ER ENGIN
RÉTT LEIÐ
BARA ÞÍN LEIÐ!

KVÍKA
VEITIR STYRKI TIL IÐNNÁMS

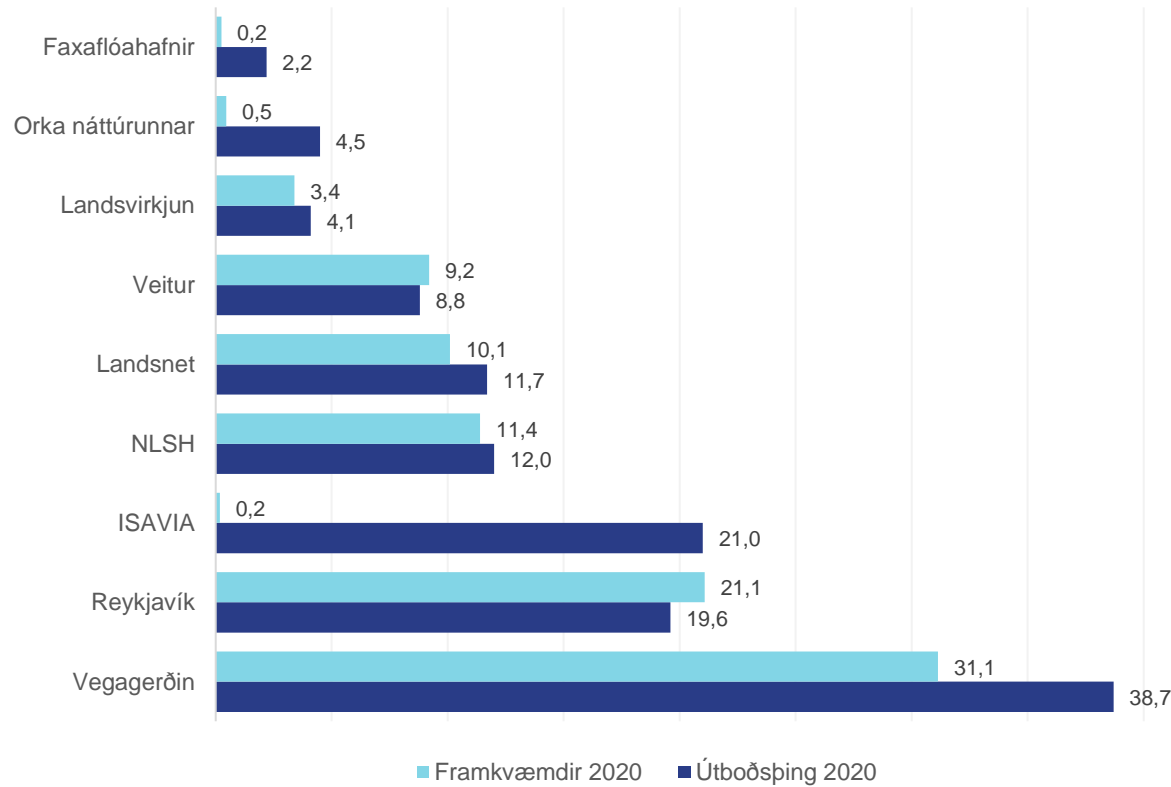
Innviðir

Helstu verkefni og áherslur árið 2020

Útboðsþing 2021

Fyrirhugaðar verklegar framkvæmdir í innviðum fyrir samtals 139 milljarða króna

Áætluð útboð opinberra aðila og framkvæmdir 2020, í milljörðum króna

Umboðsaðili	Útboðsþing 2021	Útboðsþing 2020
Reykjavíkurborg	28,6	19,6
ISAVIA	13,5	21,0
Landsnet	11,9	11,7
NLSH	11,0	12,0
Veitur	12,0	8,8
FSR	22,8	9,3
Faxaflóahafnir	0,23	2,2
Orka náttúrunnar	1,4	4,5
Vegagerðin	27,5	38,7
Landsvirkjun	3,6	4,1
SSH	6,6	-
Samtals	139,3	131,9

Samdráttur í fjárfestingum fyrirtækja og heimila

Íbúðatalning SI 2020

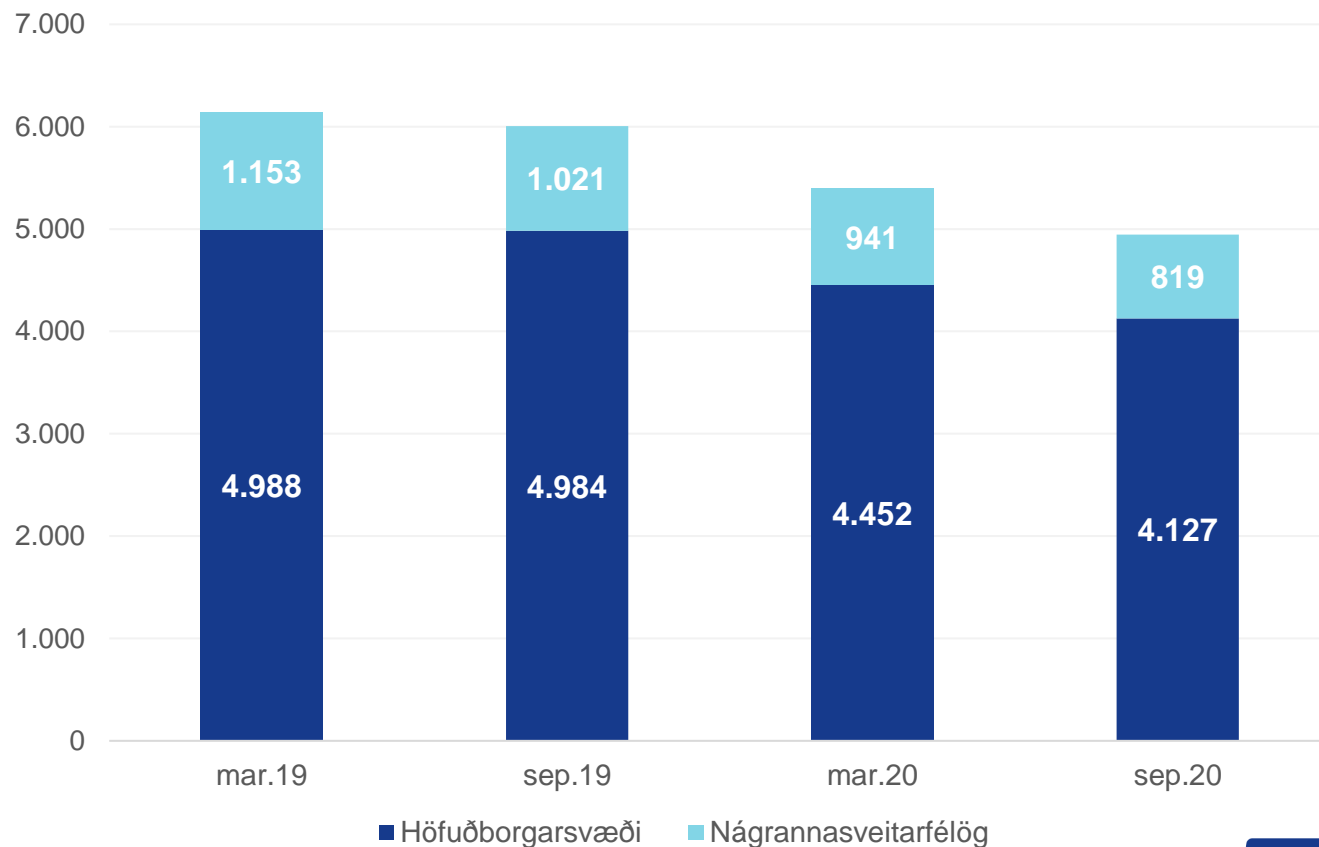
Samdráttur í fjárfestingum

Umtalsverður samdráttur var í fjárfestingum fyrirtækja og heimila á síðastliðnu ári. Ljóst er að fyrirtæki brugðust við versnandi efnahagsástandi með því að draga úr fjárfestingum sínum.

Talningar SI á íbúðum í byggingu á árinu sýndi glöggvæg verulegan samdrátt í íbúðum í byggingum, sér í lagi á fyrstu byggingarstigum. Lýstu samtökin áhyggjum af því að fá ný íbúðaverkefni væru að fara af stað þrátt fyrir að íbúðamarkaðurinn væri líflægur.

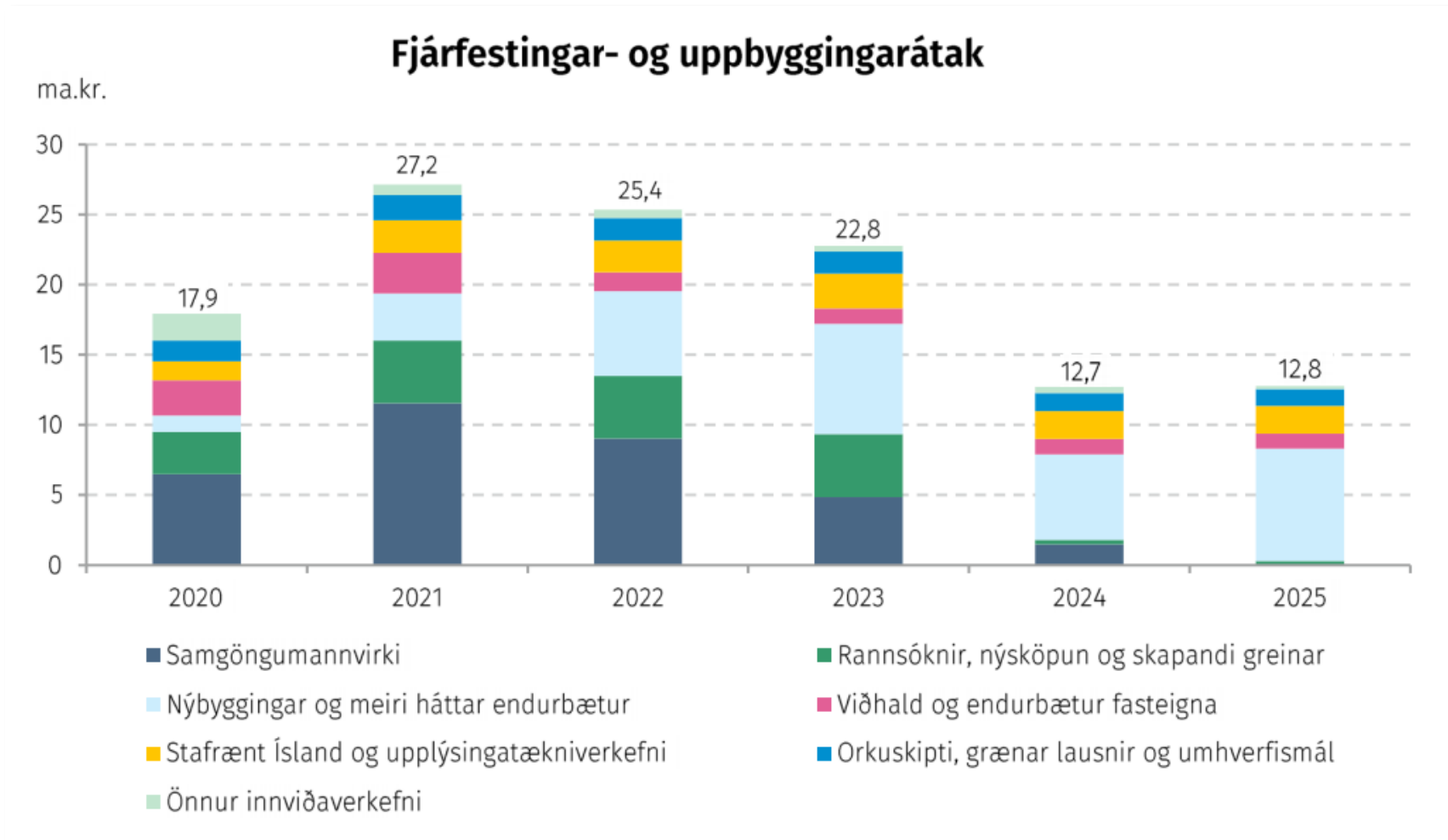
Á árinu vakti SI athygli á brestum í starfsumhverfi byggingariðnaðarinnar og hvernig auka mætti stöðugleika, skilvirkni og hagkvæmni í greininni. Höfuðáhersla var á að framboð mætti eftirspurn í meiri mæli og að vinda þyrfti ofan af flækjustigi til að uppbygging yrði hagkvæmari, m.a. með umbótum í skipulagsferli og stjórnsýslu sveitarfélaga.

Fjöldi íbúða í byggingu á höfuðborgarsvæðinu og í nágrenni þess

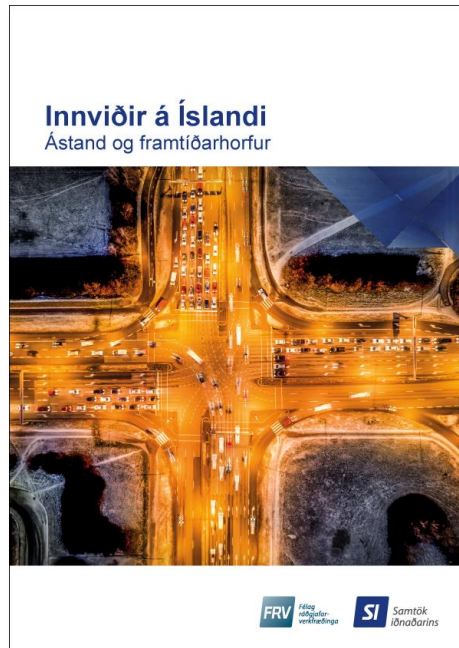
Fjárfestingar- og uppbyggingaráttak stjórnvalda

Öflugt starf samtakanna á sviði innviða er að skila sér

Innviðir á Íslandi 2021 – ástand og framtíðarhorfur

Staða innviða metin í annað sinn

INNVIÐIR	Endurstofn- virði, ma.kr.	Ástands- einkunn	Uppsöfnuð viðhaldsbörf, ma.kr.	Framtíðar- horfur
 KEFLAVÍKURFLUGVÖLLUR	230–270	4	0	↑
 AÐRIR FLUGVELLIR OG LENDINGARSTADIR	60–70	2,5	7	↓
 HAFNIR	150–200	3	13	↓
 ÞJÓÐVEGIR	880	2	110	→
 SVEITARFÉLAGAVEGIR	130–180	2	50–70	→
 FRÁVEITUR	200–230	2	50–85	↑
 HITAVEITUR	240	4	5	↑
 VATNSVEITUR	160	3,5	10	→
 RAFORKUVINNSLA	1.000–1.100	4	0	↑
 FLUTNINGSKERFI RAFORKU	203	3	53	↑
 DREIFIKERFI RAFORKU	180	3,5-4	13	↑
 FASTEIGNIR Í EIGU RÍKISINS	261	3	46	↑
 FASTEIGNIR Í EIGU SVEITARFÉLAGA	614	3,5	25	→
 ÚRGANGSMÁL	41–49	3	9–11	→
SAMTALS/MEDALTAL	4.493	3	420	→
HLUTFALL AF VLF	154,9%		14,5%	

Nýsköpun

Helstu verkefni og áherslur árið 2020

Ár nýsköpunar

Nýsköpunarstefnu Samtaka iðnaðarins fylgt fast eftir

Nýsköpun – virkjum tækifærin

Nýsköpunarstefna Samtaka iðnaðarins

SI Samtök
iðnaðarins

Nýsköpunarstefna SI

Nýsköpunarstefnu samtakanna frá árinu 2019 var fylgt ötullega eftir á árinu og stöðug eftirfylgni átti sér stað með tillögum í átt að bættu starfsumhverfi fyrirtækja sem stunda nýsköpun.

Í samræmi við þessar áherslur var nýsköpun sett á oddinn á iðnþingi 2020.

Þak á endurgreiðslur vegna R&Ð hækkað

Bættir hvatar til nýsköpunar

Stórir sigrar á árinu sem leið

Aukið fjármagn sett í Tækniþróunarsjóð og lög um Kríu samþykkt

Kría

Lög um Kríu, hvatasjóð nýsköpunardrífins frumkvöðlastarfs, voru samþykkt á árinu og leit reglugerð um Kríu einnig dagsins ljós síðla ársins. Kría mun fjárfesta í vísisjóðum og auka aðgengi og fjármagn til að tryggja samfellu í fjármögnunarumhverfi frumkvöðla og nýsköpunar.

Tækniþróunarsjóður

Aukið fjármagn var sett í Tækniþróunarsjóð á árinu til að mæta aukningu í eftirspurn í ljósi sívaxandi atvinnuleysis en um 700 milljónum króna var aukalega veitt í sjóðinn til að styðja við nýsköpunarverkefni. Þá var viðbótarfjármagni veitt í Nýsköpunarsjóð námsmanna á árinu.

Lög um tekjuskatt

Breytingar voru gerðar á lögum um tekjuskatt þannig að skattfrádráttur vegna hlutabréfakaupa var hækkaður úr 50% í 75% en um er að ræða sérstaka skattahvata til handa einstaklingum vegna fjárfestinga í sprotafyrirtækjum.

Fjárfestingar lífeyrissjóða

Heimild lífeyrissjóða til að fjárfesta í sjóðum um sameiginlega fjárfestingu (vísisjóðum) var jafnframt hækkuð úr 20% í 35% á vorþingi. SI leggja áherslu á að umrædd hækkun verði ótímabundin til að skapa fyrirsjáanleika til framtíðar.

Áfram veginn

Nýsköpun verði áfram gert hátt undir höfði

Starfsumhverfi

Helstu verkefni og áherslur árið 2020

Hátt í áttatíu umsagnir veittar

Málefni starfsumhverfis eru mest á hinu lögfræðilega sviði

150. löggjafarþing (2019–2020)

1. Tillaga til þingsályktunar um endurskoðun á lagaumhverfi fyrir smávirkjanir, 310. mál
2. Tillaga til þingsályktunar um könnun á hagkvæmni strandflutninga, 367. mál
3. Frumvarp til laga um breytingu á lögu faglegri menntun og hæfi til að starfa
4. Tillögur að þingsályktunum um samgönguáætlun 2020–2034 og samgönguáætlun 2021
5. Frumvarp til laga um breytingu á lögu mengunarvarnir nr. 7/1998, með síðari
6. Frumvarp til laga um breytingu á lögu
7. Frumvarp til laga um breytingu á samgönguáætlun 2020–2034 og samgönguáætlun 2021
8. Frumvarp til laga um lækningatækni, 639. mál
9. Frumvarp til laga um Orkusjóð, 639. mál
10. Frumvarp til laga um breytingu á upplýsingagönguáætlun 2020–2034 og samgönguáætlun 2021
11. Frumvarp til laga um samvinnuverkefni
12. Frumvarp um aðgerðir til að bæta efnislegri kjölfar heimafaraldurs kröfnunveiru og
13. Frumvarp til laga um opinbera stuðning í sprotu- og nýsköpunarfyrirtækjum, 720. mál
14. Frumvarp til laga um breytingu á lögu og mengunarvarnir nr. 7/1998, með síðari breytingum
15. Frumvarp um frekari aðgerðir til að bæta efnislegri kjölfar heimafaraldurs kröfnunveiru og frumvarp til fjárfestinga vegna kröfnunveiru og frumvarp til fjárfestinga
16. Frumvarp til laga um fjarskipti, 775. mál
17. Frumvarp til laga um stuðning úr ríkissjóði vegna greiðslu hluta launakostnaðar á uppsagnarfresti, 811. mál
18. Frumvarp til laga um tímabundnar heimildir til fjárhagslegrar endurskipulagningar atvinnufyrirtækja, 814. mál
19. Frumvarp til laga um breytingu á lögum um gjaldprotaskipti o. fl. nr. 21/1991 (aðgerðir gegn kennitöluluttaki), 815. mál
20. Frumvarp til laga um breytingu á lögum um Nýsköpunarsjóð atvinnuflúðsins, 843. mál
21. Frumvarp til laga um breytingu á lögum um húsnæðismál nr. 44/1998 (hlutdeildartán), 926. mál

151. löggjafarþing 2020–2021

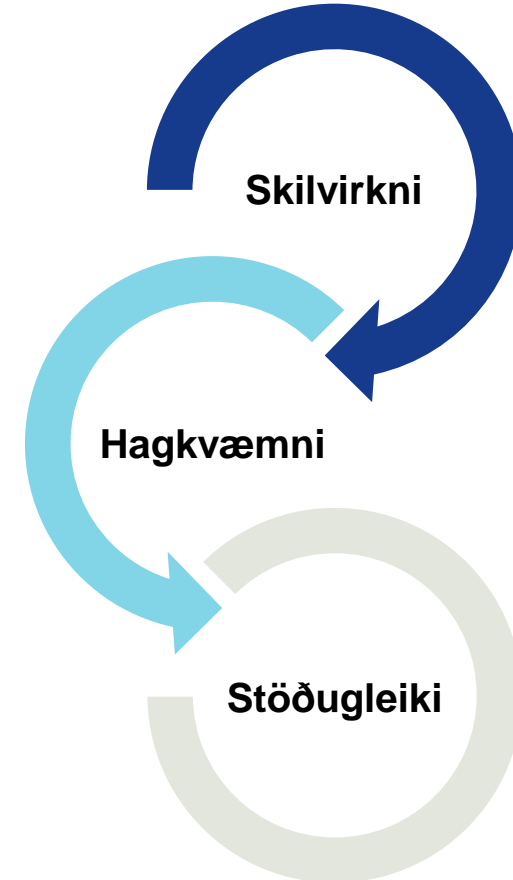
23. Frumvarp til fjárlaga fyrir árið 2021 og tillaga til þingsályktunar um fjármálaáætlun fyrir árin 2021–2025, 1. og 2. mál
24. Frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna samsköttunar félaga, takmörkunar á frádrætti vaxtagjalda og skattlagningar útsendra starfsmanna (samsköttun, útsendir starfsmenn o. fl.), 4. mál
25. Frumvarp til laga um breytingu á lögum um opinber fjármál nr. 123/2015, 6. mál
26. Frumvarp til laga um íslensk landshöfuðlén, 9. mál
27. Frumvarp til laga um breytingu á lögum um merkingar og upplýsingaskyldu varðandi vörur sem tengjast orkunotkun, 12. mál
28. Frumvarp til laga um viðskiptaleyndamál, 13. mál
29. Frumvarp til laga um breytingu á lögum um mannvirkni nr. 160/2012 (flokkan og eftirlit)
30. Tillaga til þingsályktunar um
31. Frumvarp til skipalaga, 208
32. Frumvarp til laga um fjarskipti
33. Frumvarp til laga um tekjufjár
34. Frumvarp til breytinga á ski (uppbygging innviða og íbú)
35. Tillaga til þingsályktunar um 2020–2030, 278. mál
36. Frumvarp til laga um skipa
37. Frumvarp til laga um breytingu og lögum um fjársýsluskatt
38. Frumvarp til laga um breytingu við dreifingu raforku, 336. mál
39. Frumvarp til laga um opinber frumvarp til laga um Tækni
40. Drög að frumvarpi til nýrra laga um i
41. Drög að frumvarpi til laga um Háleni
42. Drög að frumvarpi til laga um lækni
43. Drög að frumvarpi til breytinga á lögum um eldsneyti í samgöngum á landi, mál nr. 14/2020
44. Opinber innaup – stöðumat og valkostir, mál nr. 14/2020
45. Drög að frumvarpi til laga um Orkusjóð, mál nr. 15/2020
46. Drög að frumvarpi til laga um breytingu á lögum um merkingar og upplýsingaskyldu varðandi vörur sem tengjast orkunotkun, mál nr. 16/2020
47. Drög að frumvarpi til laga um skip, mál nr. 44/2020
48. Drög að frumvarpi til laga um breytingum á lögum um ársreikninga og lögum um endurskoðendur og endurskoðun (gagnsæi í rekstri stærri óskráðra félaga), mál nr. 47/2020
49. Drög að þingsályktunartillögu um menntastefnu til ársins 2030, mál nr. 60/2020
50. Drög að frumvarpi til laga um viðskiptaleyndamál, mál nr. 75/2020
51. Drög að frumvarpi til laga um opinberan stuðning til fjárfestinga í sprotu- og nýsköpunarfyrirtækjum, mál nr. 79/2020

Samráðsgætt

53. Drög að frumvarpi til laga um breytingu á lögum um mannvirkni nr. 160/2012, með síðari breytingum (flokkan mannvirkja og eftirlit með mannvirkjagerð), mál nr. 90/2020
54. Drög að reglugerð um tímabundna endurgreiðslu virðisaukaskatts af vinnu manna, mál nr. 105/2020
55. Drög að aðgerðaráætlun í loftlagsmálum, mál nr. 119/2020
56. Áform um frumvarp til breytinga á skipulagslögum nr. 123/2010, mál nr. 159/2020
57. Drög að frumvarpi til laga um breytingu á ýmsum lögum vegna samsköttunar félaga, takmörkunar á frádrætti vaxtagjalda og skattlagningar útsendra starfsmanna (samsköttun, útsendir starfsmenn, o. fl.), mál nr. 184/2020
58. Áform um frumvarp til breytinga á lögum um virðisaukaskatt og lögum um fjársýsluskatt
59. Drög að frumvarpi til laga nr. 123/2010, mál nr. 190/2020
60. Drög að frumvarpi til laga um ráðstafanir gegn umhverfi fyrir drykkjavörur, mál nr. 201 og 202/2020
61. Drög að reglugerð um öryggisveitendastöðum þjónu
62. Drög að frumvarpi til laga um breytingu á áfengislögum, sala á framleiðslustað, mál nr. 200/2020
63. Drög að frumvarpi til laga um opinberan stuðning við nýsköpun og drög að frumvarpi til laga um Tækniþróunarsjóð, mál nr. 201 og 202/2020
64. Drög að frumvarpi til laga um breytingu á lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir (menntun og þjálfun sundkennara og -þjálfara, eftirlit með starfsemi og athöfnun o. fl.), mál nr. 204
65. Drög að reglugerð
66. Drög að frumvarpi og lögum um fjárfestingar
67. Áform um ný lög og áætlana, mál nr. 227/2020
68. Áform um ný lög og lögum um fjárfestingar
69. Drög að reglugerð
70. Drög að frumvarpi
71. Drög að breytingu á reglugerð um stjórnvaldssektir vegna brota á efnalögum, mál nr. 259/2020

Annað

73. Tillögur nr. 19, 20, 25 og 27 frá átakshópi í húsnæðismálum. Sent starfshóp um tillögur átakshóps um aðgerðir til að bæta stöðu á húsnæðismarkaði.
74. Drög að skilmálum í starfsleyfum til fjárhagsupplýsingastofa. Sent Persónuvefnd.
75. Tillögur að breytingum á aðalskipulagi Reykjavíkurborgar. Sent Umhverfis- og skipulagssviði Reykjavíkurborgar.
76. Langtímaáætlun um þróun meginflutningskerfi raforku. Sent Landsneti.
77. Drög að orkustefnu. Sent Orkustefnufnd.
78. Gjaldskrá Matvælastofnunar. Sent atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneyti.

Orka og umhverfi

Helstu verkefni og áherslur árið 2020

Orkustefna fyrir Ísland og raforkumál

Orkustefna fyrir Ísland

- Orkustefna fyrir Ísland kynnt á árinu
- Mun hafa víðtæk áhrif fyrir félagsmenn
- Samtökin voru virk í að koma á framfæri ábendingum og athugasemdum til orkustefnunefndar
- Á þeim vettvangi ítrekuðu samtökin mikilvægi þess að stefnan gæti jafnt að hagsmunum allra aðila í virðiskeðju raforku hér á landi í stað þess að draga taum orkuframleiðenda á kostnað raforkunotenda

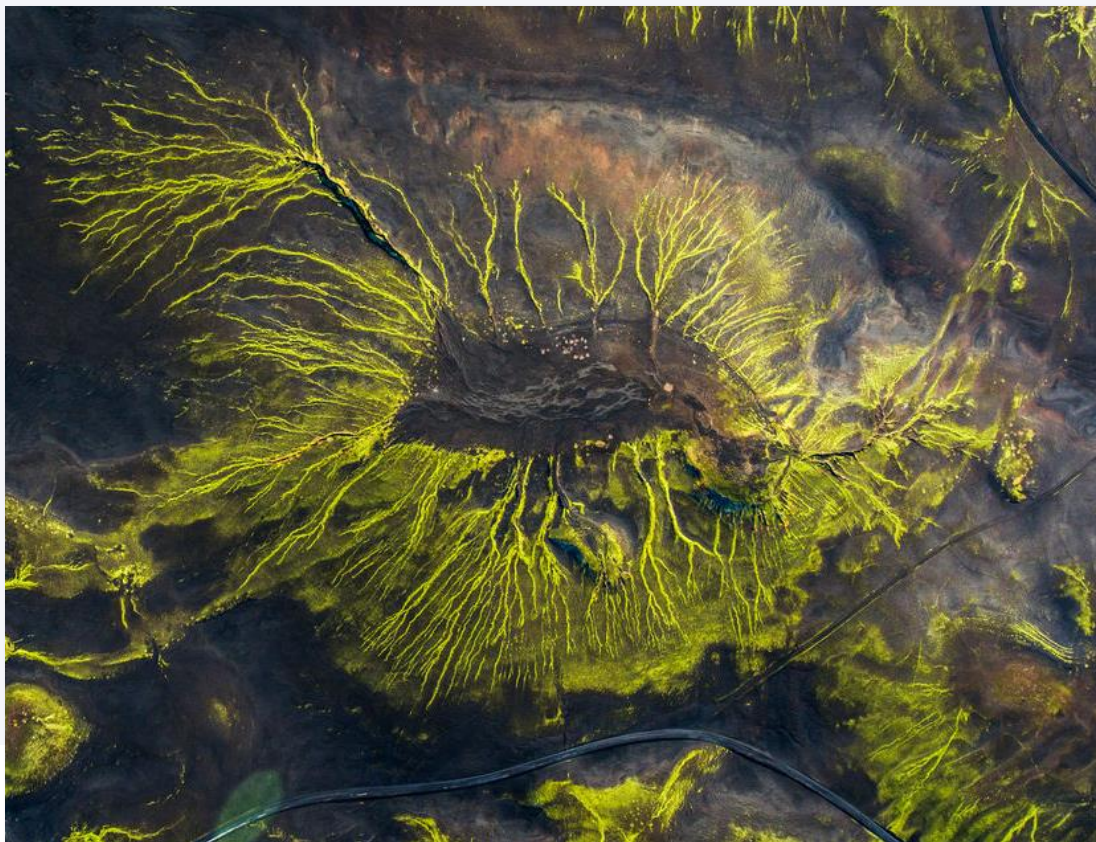
Raforkumál

- SI lögðu ríka áherslu á raforkumál og hafa samtökin á árinu fylgt eftir áherslumálum þeim sem sett voru fram í raforkuskýrslu samtakanna árið 2019
- Mörg mál nú til skoðunar eða í ferli hjá stjórnvöldum
- Einnig óskuðu samtökin eftir óháðum úttektum á einstökum álitamálum á sviði raforkumála og er niðurstaðna að vænta á árinu 2021

Loftslagsáætlun atvinnulífsins

Kolefnishlutleysi árið 2040

Loftslagsáætlun atvinnulífsins

- SI hafa undanfarið ár unnið að því að koma á laggirnar vinnu við loftslagsáætlun atvinnulífsins sem hefur það að markmiði að draga fram þá vinnu sem hefur verið unnin og stendur til að vinna varðandi loftlagsmál innan atvinnulífsins
- Aðferðafræði verði samræmd og gefin út á heildstæðan hátt yfirsýn yfir áherslur atvinnulífsins, sér í lagi metnað og vilja fyrirtækja til að gera meira og betur í loftlagsmálum
- Þá mun stefnan draga fram þær hindranir sem stjórnvöld þurfa að ryðja úr vegi svo ná megi settu marki í átt að kolefnishlutleysi árið 2040
- Um er að ræða áætlun sem ekki hefur verið unnin áður á þessu sviði og því um frumkvöðlastarf að ræða hjá samtökunum.
- Þátttakendur í verkefninu eru öll aðildarsamtök innan SA og er stefnt að því að ljúka þessari vinnu um mitt ár 2021

Grænvangur

Samstarfsvettvangur atvinnulífs og stjórnvalda um loftslagsmál og grænar lausnir, þ.e. Grænvangur, tók til starfa á árinu 2019. Sl voru leiðandi afl í því að koma þessu samstarfi á og er framkvæmdastjóri Sl annar tveggja formanna vettvangsins. Hlutverk Grænvangs er að efla samstarf atvinnulífs og stjórnvalda við að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda og stuðla að kolefnishlutleysi árið 2040 sem og vinna með íslenskum fyrirtækjum að markaðssetningu grænna lausna á alþjóðamarkaði og styðja við orðspor Íslands á sviði sjálfbærni.

Green by Iceland

Á árinu hófst með formlegum hætti markaðsverkefni vettvangsins sem ýtt var úr vör í desember þar sem samhliða var kynnt heimasíða Grænvangs, www.greenbyiceland.com.

Með þessu átaki binda samtökin vonir við að vettvangurinn verði áberandi í allri umræðu um umhverfis- og loftslagsmál.

Green by Iceland

Ímynd

Helstu verkefni og áherslur árið 2020

Íslenskt – láttu það ganga

Markmiðið að Íslendingar séu stoltir af íslenskum vörum og fyrirtækjum

Íslenskt – láttu það ganga

- Á árinu var efnt til framhalds á verkefninu Íslenskt – gjörið svo vel og nú í samstarfi stjórnvalda og atvinnulífs undir heitinu Íslenskt – láttu það ganga
- Kynningarefni framleitt af auglýsingastofunni Brandenburg og hægt að nálgast á vefsíðunni www.gjoridsvoel.is
- Átakið er hugsað sem aðgerð á tímum COVID-19 og er ætlað að verja störf og auka verðmætasköpun
- Átakinu er ætlað að vekja landsmenn til umhugsunar um þá hringrás sem knýr hagkerfið þegar valin er innlend þjónusta, keyptar innlendar vörur og skipt við innlend fyrirtæki sem hefur allt keðjuverkandi áhrif
- Atvinnustarfsemi er haldið gangandi, störf eru vernduð og ný sköpuð, verðmætasköpun aukin og stuðlað er að efnahagslegum stöðugleika

Fáðu meistara í verkið

Færni – Þekking – Réttindi – Menntun – Ábyrgð – Trygging

Þú finnur þinn meistara á
meistarinn.is

Við vil á verkfæra er mikilvægt að neytendur horfi til þess hvort um sé að ræða menntaðan einstakling sem er iðgiltur iðnmeistari á viðkomandi sviði.

Iðnmeistari hefur hlotið staðfestingu á að hann hafi fullnægjandi færni til að síma verkum á sínu sviði. Á vefbúnni meistarinn.is eru einngöngu fyrirtæki sem rekin eru af iðnmeisturum sem eru félagsmenn meistarafélaga innan Samtaka iðnaðarins.

Meistarinn.is

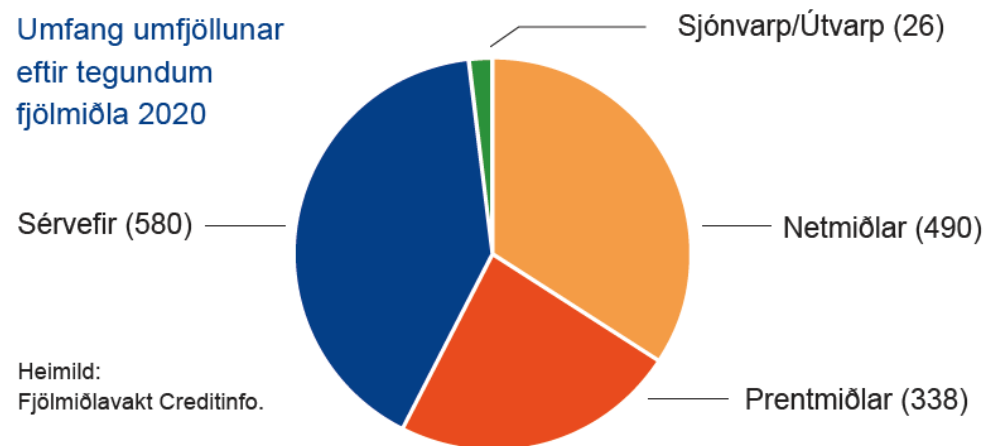
- Á árinu var vakin athygli á mikilvægi þess að leitað sé til faglærðra félagsmanna meistarafélaga innan Samtaka iðnaðarins
- Auk þess var vakin athygli á 100% endurgreiðslu virðisaukaskatts af vinnu við íbúðar- og frístundarhúsnæði
- Á vefsíðunni www.meistarinn.is geta landsmenn nálgast upplýsingar um einstök fyrirtæki innan 13 meistarafélaga SI, auk hagnýtra upplýsinga fyrir þá sem vilja fá meistara í verkið

Samtökin eru sýnileg

Aukning í birtum fréttum og sýnileika í fjölmiðlum

Umfang umfjöllunar
eftir tegundum
fjölmiðla 2020

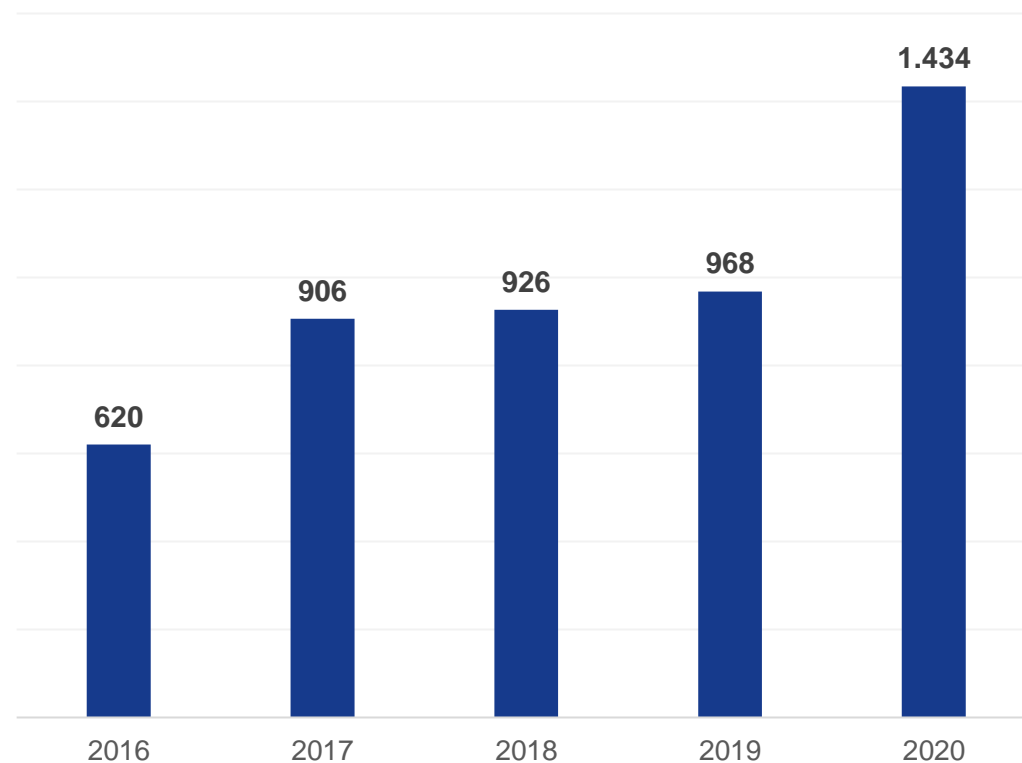

Heimild:
Fjölmiðlavakt Creditinfo.

Aukning í fjölda
frétta frá 2019

48%

Fjöldi fréttar/greina í fjölmiðlum

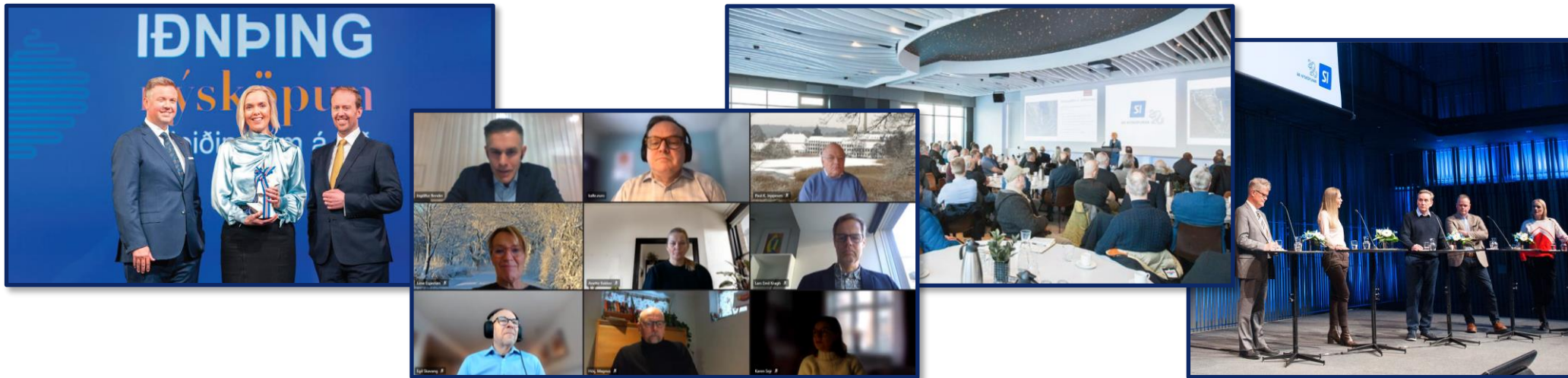

Heimild: Fjölmiðlavakt Creditinfo

Fjölbreyttir viðburðir

Fjölmargir viðburðir á vegum SI og samstarfsaðila

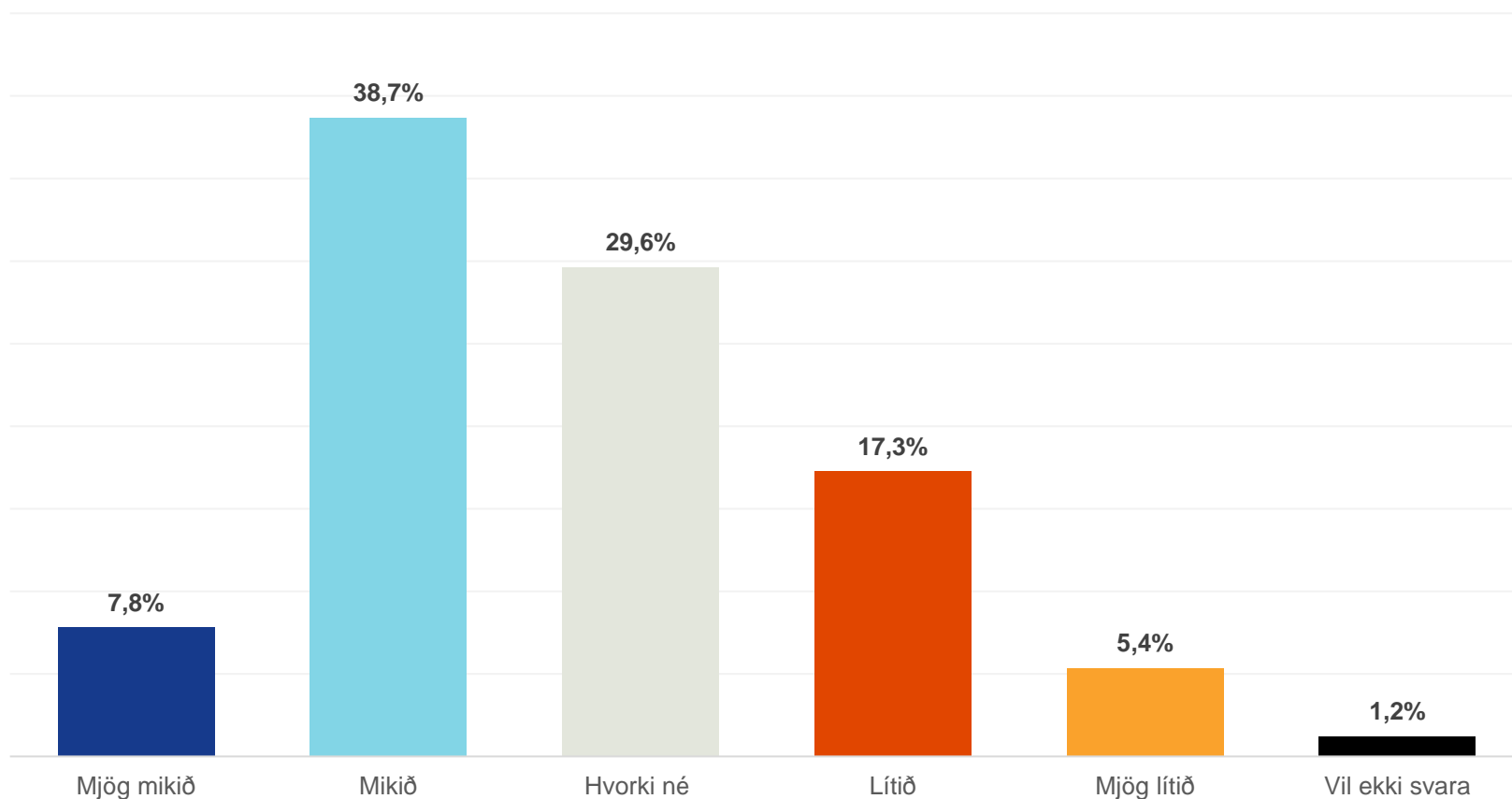
- Útboðsþing SI
- Framleiðsluþing SI
- Menntadagur atvinnulífsins
- Kynning á Tækniþróunarsjóði
- Iðnþing
- Keðjuábyrgð
- Dagur prents og miðlunar
- Forvarnir gegn innbrotum
- Vinnutími iðnaðarmanna
- Rafræn heimsókn í Hús íslenskunnar
- Fundur um stafræna tækni hjá hinu opinbera
- Samráðsfundur um útgöngu Bretlands úr ESB
- Rafræn fundaröð Yngri ráðgjafa
- Dómur Evrópudómstólsins Schrems II
- Mat á umhverfisáhrifum
- Vaxtarsprotinn
- Þjónustulýsingar í Danmörku
- Hlutdeildarlán
- Kjarasamningar iðnaðarmanna
- Stöðuleyfisgjöld
- Norrænir ráðgjafarverkfræðingar
- Ecotrophelia Ísland
- Work in Iceland
- Umhverfisdagur atvinnulífsins

Greinilegur árangur

Ríflega 40% aðspurðra urðu meira varir við SI árið 2020 en 2019

Hversu mikið eða lítið hefur þú orðið var/vör við Samtök iðnaðarins í fjölmiðlum síðastliðið ár?

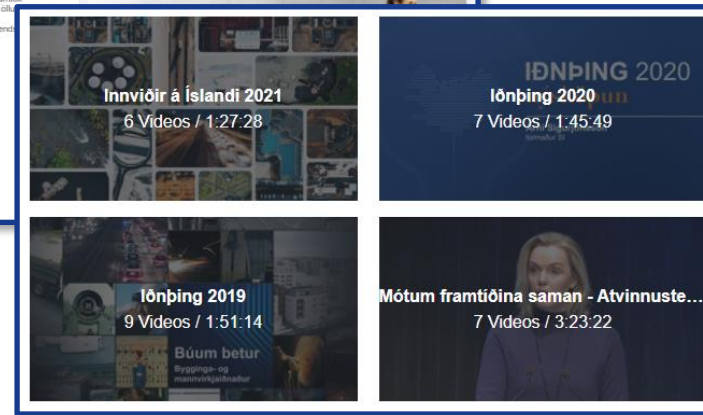
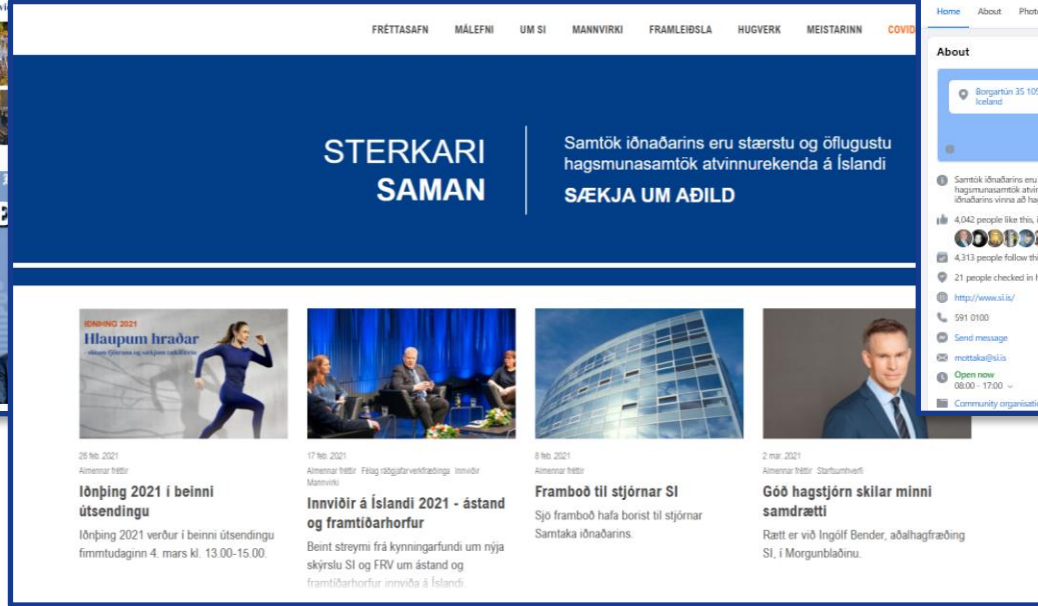

Hlutdeild aðspurðra sem urðu meira varir við SI árið 2020 en árið 2019

42%

Miðlun á vef og samfélagsmiðlum

Hátt í 600 fréttir á SI-vef - Fjöldi færsla á Facebook – Instagram – Vimeo

Fréttabréf send til félagsmanna

Rafrænt fréttabréf til félagsmanna í lok hvers mánaðar

Íslenskur
iðnaður

Ráðast á í enn meiri framkvæmdir

Arni Sigurjónsson, formaður SI, setti rafrænt Útboðsþing SI sem haldið var í samstarfi við Mannvirki - félag verktaka og Félag vinnuvélaeigenda. Árni sagði verkefnið vera næg og rétti tíminn til að ráðast í enn meiri framkvæmdir væri núna. Fjöldi álittegra aðkallandi verkefna séu fullhönnuð og biði þess eins að verða sett í gang. Í fréttum [Stöðvar 2](#) segir Árni þörf á mun meiri fjárfestingum í innviðum landsins.

Nánar

Íslenskur
iðnaður

Iðnþing 2020

Nýsköpun er leiðin fram á við var yfirskrift Iðnþings 2020 sem var vegna samkomutakmarkana í beinni útsendingu. Á þinginu var kastjósínu beint að því hvernig við mætum áskorunum um fjölgun nýrra starfa þar sem nýsköpun gegnir veigamiklu hlutverki, hvort heldur er í rótrónum fyrirtækjum eða nýjum sprotafyrirtækjum. Á [vef SI](#) er hægt að nálgast allt efni Iðnþingsins.

Nánar

Íslenskur
iðnaður

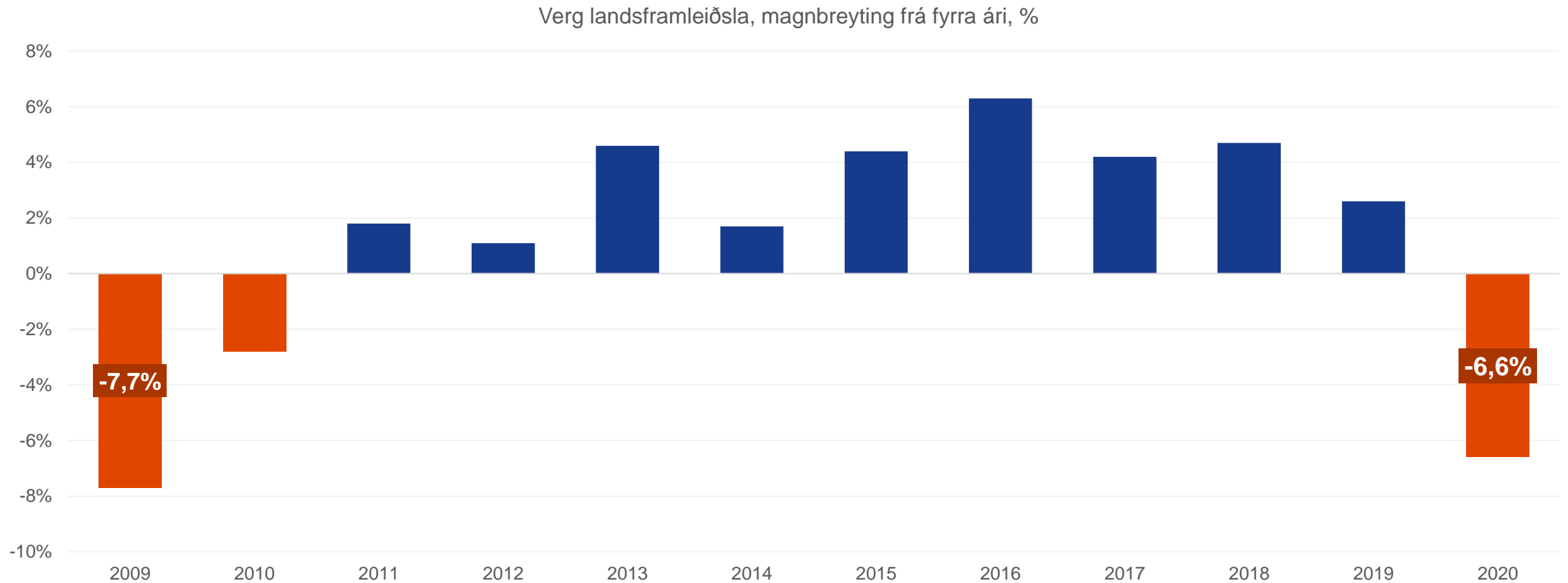
Vaxtarsprotinn 2020

Vaxtarsprotinn 2020 var afhentur í Flórunni í Grasagarðinum í Laugardal. Kerecis er Vaxtarsproti ársins auk þess sem Carbon Recycling International og Pure North Recycling hlutu viðurkenningar fyrir mikinn vöxt í veltu. Að Vaxtarsprotanum standa Samtök iðnaðarins, Samtök sprotafyrirtækja, Háskólinn í Reykjavík og Rannsóknarmiðstöð Íslands.

Nánar

Minni samdráttur en spár gerðu ráð fyrir

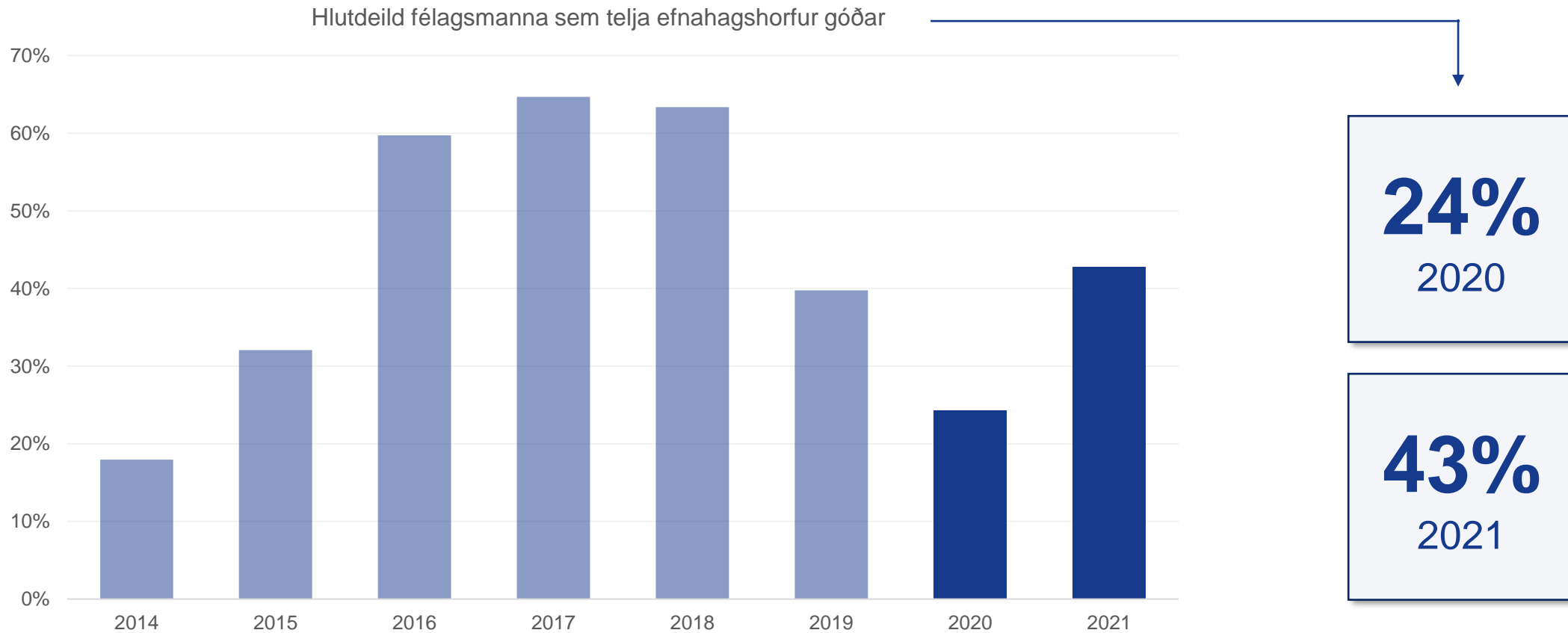
Samtakamátturinn skiptir miklu á næstu misserum

Heimild: Hagstofan

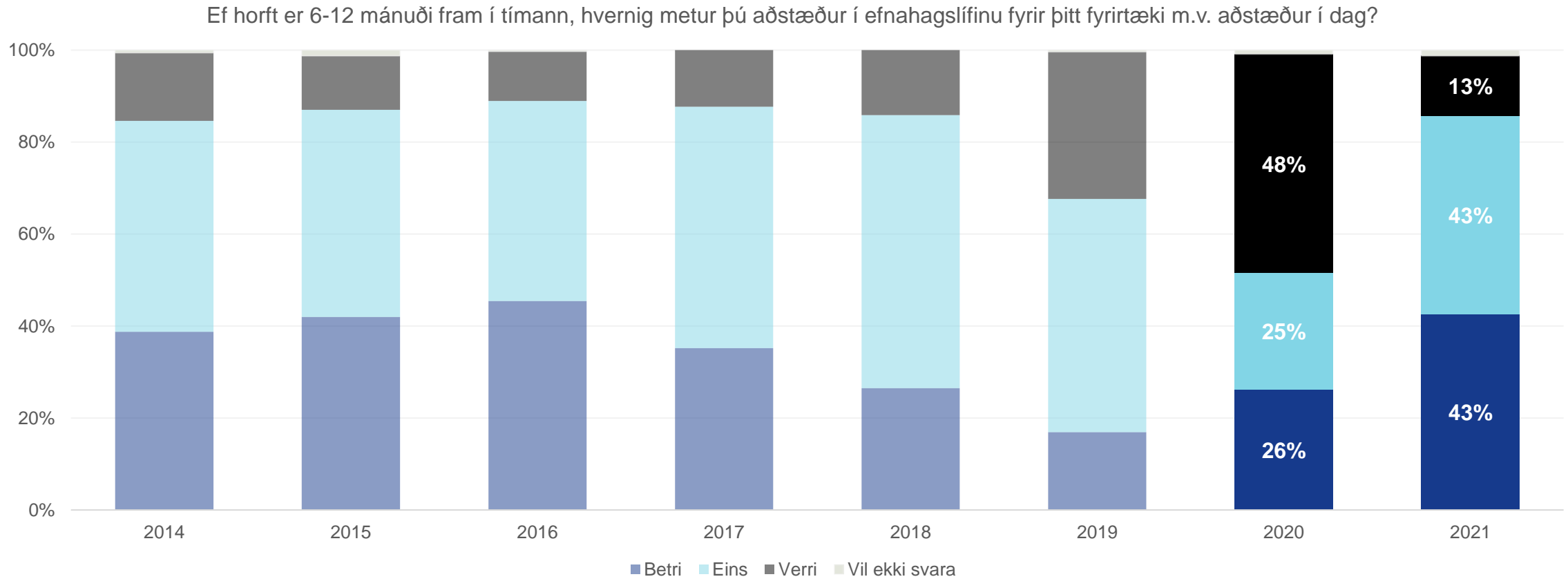
Raddir félagsmanna: Aukin bjartsýni um horfur

Mikil breyting frá því í fyrra

Raddir félagsmanna: Bjartsýni í kortunum

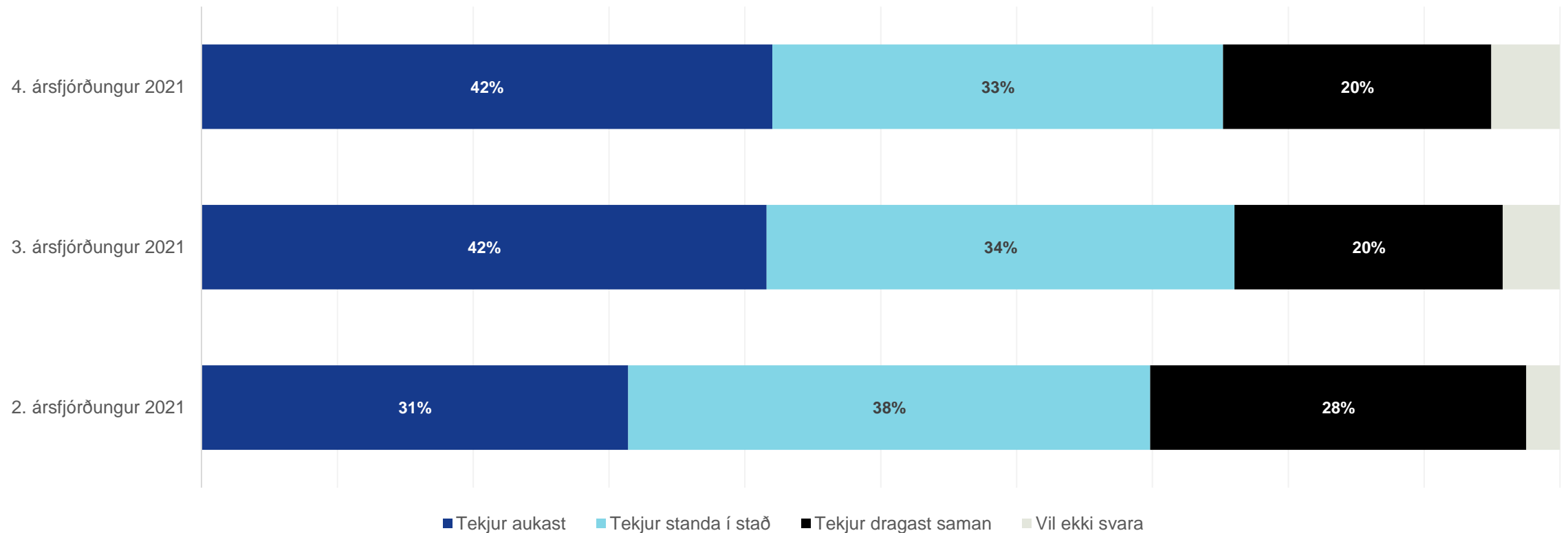
Jákvæðari horfur en fyrir ári síðan

Félagsmenn sjá fram á aukningu í tekjum þegar fram líður

Viðsnúningur í augsýn

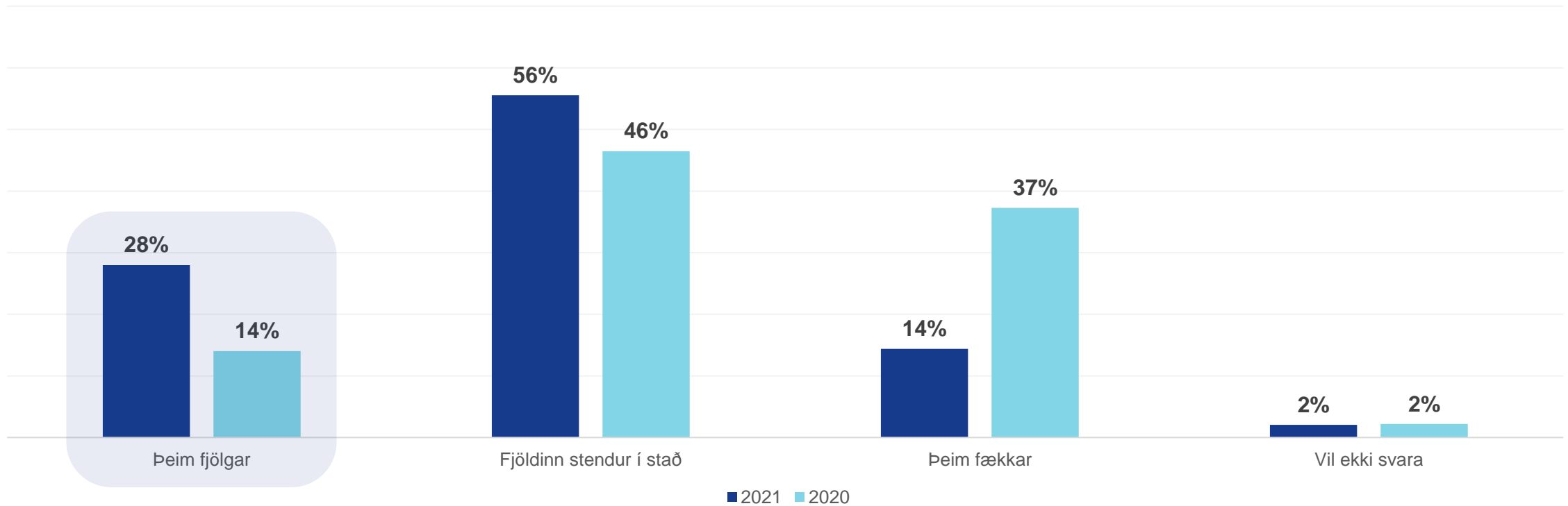
Hvernig telur þú að tekjur þíns fyrirtækis verði á viðkomandi ársfjórðungi 2021 m.v. sama ársfjórðung 2020?

Félagsmenn hyggja á minni niðurskurð en fyrir ári

Fleiri hyggjast fjölga starfsfólki en fækka

Hvernig horfir með fjölda starfsmanna í þínu fyrirtæki á næstu 12 mánuðum?

Lõõping

4. mars 2021

